

Turun vihreiden kuntavaaliohjelma 2025

Hyväksytty Turun vihreä kunnallisjärjestö ry:n kokouksessa 22.1.2025

Johdanto

Vihreät haluaa turvata asukkaiden hyvän arjen tänään sellaisella tavalla, että seuraavillakin sukupolvilla on mahdollisuus yhtä hyvään elämään. Hyvä arki on mahdollinen vain, jos ilmaston ja luonnon tilasta pidetään huolta. Vihreä Turku on sekä tiivis, luontorikas että ilmastoystävällinen, koska se perustuu voimakkaasti joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.

Vuoden 2022 uudistuksessa kuntien vastuut mullistuivat sosiaali- ja terveystalouden siirryttyä hyvinvointialueille. Tämä ei kuitenkaan vähennä kuntien tärkeyttä. Vihreille tärkeintä hyvinvointipolitiikkaa on ennaltaehkäistä sairauksia, ongelmia ja pahoinvointia. Siksi vihreässä visiossa kunta ennaltaehkäisee ongelmia esimerkiksi luomalla työpaikkoja, lisäämällä arkiliikuntaa, panostamalla kaupungin viihtyvyyteen, ja tukemalla kulttuuria ja järjestötoimintaa. Koulutus on erityisen tärkeää: se tukee lasten ja nuorten arkea, edistää työllistymistä ja lisää hyvinvointia.

Erytyisesti haluamme panostaa lasten ja nuorten hyvinvointiin, joka kärsi merkittävästi koronavuosina. Tämä on investointi, joka maksaa itsensä takaisin vuosikymmenten aikana työkykynä ja terveytenä. Myös maahanmuuttoon suhtaudutaan ennen muuta investointina tulevaisuuteen: kun uudet turkulaiset kotoutuvat hyvin, he voivat ottaa vastuuta arjen sujuvuudesta vuosikymmenien ajan.

Ohjelman sisältö

Jos ympäristöä ei suojella, kaikki muu on turhaa	2
Ilmastokriisin estäminen on tärkein tehtävämme	2
Luonnon säilyttäminen ja tuominen ihmisten lähelle on itseisarvo	3
Turku elää ja liikkuu kestävästi	4
Liikennetähtäimet on tuotava 1970-luvulta 2030-luvulle	4
Rakennetaan ja vaalitaan kestävä, vihreä ja viihtyisä kaupunkia	5
Alue- ja asuntopolitiikan tulee torjua kaupunginosien eriytymistä ja osallistaa kaupunkilaisia	7
Turun elinvoima syntyy työpaikoista ja maahanmuutosta	7

	2
Turku hyödyntää rohkeasti TE-uudistuksen tarjoamat uudet mahdollisuudet	8
Hyvät työpaikat synnyttävät parasta elinvoimaa	8
Maahanmuutto luo elinvoimaa ja työtä	9
Inhimillinen kaupunki tukee asukkaitaan haastavissakin elämäntilanteissa	10
Hyvässä kaupungissa on hyvä hallinto ja kestävä talous	11
Oppiminen on ihmisoikeus	12
Varhaiskasvatus luo pohjan oppimiselle	12
Sivistävä peruskoulu on sivistyneen yhteiskunnan pohja	13
Opiskelijat uudistavat Turkua ja koko Suomea	13
Moderni yhteiskunta edellyttää jatkuvaa oppimista	14
Kaupunkilaiset tekevät Turun	15
Kulttuuri on välttämätöntä hyvälle elämälle	15
Vihreät on järjestöjen, kansalaistoiminnan ja kaupunkilaisten liikkeiden paras liittolainen	16
Toimiva kaupunki kannustaa liikkumaan	17
Aktiivinen nuori on tulevaisuuden aktiivinen työkäinen	18

Jos ympäristöä ei suojella, kaikki muu on turhaa

Ilmastokriisi etenee nyt sellaisella vauhdilla, että sadan vuoden kuluttua niin Turku, Suomi kuin Eurooppakin voi olla täysin tunnistamaton. Siksi velvollisuutemme on huolehtia ympäristöstä niin hyvin, että Turun pitkä historia saa ansaitsemaansa jatkoa.

Käytännön tasolla ilmastosta ja luonnosta huolehtiminen on kunnissa hyvin käytännönläheistä ja paikallista. Kunnan tehtävä on kaikkialla ajaa ratkaisuja, jotka ovat ilmaston kannalta positiivisia tai vähintään neutraaleja. Kunnan tehtävä on myös suojella kaupunkiluontoa siellä missä sitä nyt on, ja luoda uusia viheralueita aina kun mahdollista. Lähiluonto on myös niin tärkeä osa ihmisten hyvinvointia, että sen saavutettavuuteen tulee kiinnittää vahvaa huomiota.

Toimenpiteet

Ilmastokriisin estäminen on tärkein tehtävämme

- Panostetaan laadukkaaseen viherrakentamiseen, joka hillitsee luontokatoa, lisää ympäristön viihtyisyyttä ja houkuttelee luontokokemuksiin

- Lisätään rakennusten energiatehokkuutta ja vähennetään rakentamisen päästöjä. Käytetään ekologisia, pitkäikäisiä ja kierrätettävissä olevia rakennusmateriaaleja. Edistetään puurakentamista.
- Varaudutaan ilmastonmuutokseen tulvahuippuja hillitsevällä ja helleaaltoja viilentävällä kaupunkiluonnolla.
- Ehkäistään tulvia ja vähennetään vesistöjen kuormitusta parantamalla hulevesien viivytyksratkaisuja.
- Lisätään kasvisruuan osuutta julkisella sektorilla kansallisten ravintosuosituksen mukaisesti huolehtien sekä ilmastosta että ihmisten terveydestä
- Rakentamisessa ja kaupunkisuunnittelussa otetaan huomioon 3-30-300-periaate: 3 puuta jokaisen ikkunasta, 30 prosentin latvuspeittävyys jokaisella asuinalueella, 300 metriä viheralueelle.
- Kehitetään rohkeasti kierrätystä ja kiertotaloutta.
- Vahvistetaan liikenteen sähköistämistä korostamalla myös kaupungin hankinnoissa päästötöntä liikkumista. Toteutetaan sähkölatauskatuja täydentämään yksityistä latausverkkoa. Etsitään keinoja parantaa sähköautojen latausmahdollisuuksia myös vanhoissa taloyhtiöissä.
- Varmistetaan, että Turku Energian Naantalin voimalaitoksella poltettava biomassa täyttää kestävyyskriteerit ja että kaukolämmössä siirrytään yhä enemmän polttoon perustumattomiin energiantuotantomuotoihin.
- Jatketaan kaupungin kiinteistöjen älykkäiden lämmitysratkaisujen kehittämistä

Luonnon säilyttäminen ja tuominen ihmisten lähelle on itseisarvo

- Suojellaan EU:n tavoitteen tiukan suojelukriteerin mukaisesti 10 % kaupungin maa-alueesta. Suojellaan hiilinieluisia toimivia metsiä ja puistoja.
- Yhdistetään olemassa olevia ulkoilureittejä ja luodaan liikenteen melulta rauhoitettuja yhtenäisiä reittejä.
- Lisätään kaupunkiluonnon monimuotoisuutta viherrakentamisen keinoin viherkatoilla, viherkivetyksillä ja kukkivilla niityillä. Etsitään uusia viherrakentamisen mahdollisuuksia myös olemassa oleviin rakennuksiin.
- Lisätään ja parannetaan palsta- ja laatikkoviljelyn mahdollisuuksia eri puolilla kaupunkia. Käytetään myös hyötykasveja istutuksissa.
- Pidetään huolta luonnonvaraisten eläinten elinympäristöistä ja kulkureiteistä. Ei katkaista viherkäytäviä rakentamisella ja suojellaan vaelluskalojen elinympäristöt.
- Edistetään Itämeren ja jokien tilan parantamista Turun alueella. Vähennetään vesistöjen ravinnekuormaa esimerkiksi kestäviä viljelytapoja edistämällä. Edistetään myös lannan kuljetusta eläintiloilta suoraan kasvitiloille.
- Tehdään esteettömiä luontoretkeilykohteita, ulkoliikuntapaikkoja ja oleskelutilaa eri puolille kaupunkia.

- Toteutetaan suunnitellut Pansion, Kaarlo Knuutinpojan, Sorttamäen ja Ruissalon Kansanpuiston uimarannat esteettöminä.

Turku elää ja liikkuu kestävästi

Kestävä elämäntapa koostuu monista pienistä käytännön ratkaisuista. Kunnissa nämä ratkaisut liittyvät ennen muuta liikenteeseen, kaavoitukseen ja rakentamiseen. Turulla on täydet edellytykset olla tässä edelläkävijä, koska kasvavalla ja vetovoimaisella kaupungilla on varaa myös investoida ympäristöönsä, ja sitä kautta varmistaa vetovoiman pysyvyys. Tämä vaatii muutosta henkilöautokeskeiseen kaupunkisuunnitteluun, jolla kaupunkia on aiempina vuosikymmeninä suunniteltu.

Liikennratkaisut on tuotava 1970-luvulta 2030-luvulle

Nykyaikainen yhteiskunta edellyttää, että ihmiset pystyvät liikkumaan paikasta toiseen helposti ja nopeasti. Turussa tätä on jo 1960-luvulta asti tavoiteltu rakentamalla henkilöautoiluun perustuvaa liikennejärjestelmää. Tämä filosofia on kuitenkin tullut tiensä päähän monestakin syystä: kaupunki kasvaa nopeasti, keskustasta loppuu tila, ilmasto ei kestä fossiilisia polttoaineita, ja moottoriajoneuvojen aiheuttamat terveysriskit tiedostetaan koko ajan paremmin (autoilijalla kunnon heikentyminen, muilla ihmisillä mm. pöly- ja melusaaste). Kasvavan modernin kaupungin on perustuttava esteettömään joukkoliikenteeseen (erityisesti raideliikenteeseen), kävelyyn ja pyöräilyyn.

Toimenpiteet

Pohjataan liikkuminen joukkoliikenteeseen

- Rakennetaan raitiotie satamasta keskustaan ja siitä Varissuolle, ja käynnistetään raitiotien laajennuksen suunnittelu, mahdollisesti yhdessä naapurikuntien kanssa.
- Jatketaan bussiliikenteen sujuvuuden parantamista kehittämällä tarvittaessa runkolinjastoa esimerkiksi bussikaistoja lisäämällä ja asukkaiden kokemuksia kuuntelemalla. Suunnitellaan bussiaikataulut aikataulussa pysymistä ja sujuvia vaihtoja tukeviksi.
- Edistetään Länsiradan rakentamista ja luodaan toimiva lähijunaliikenne Varsinais-Suomessa.
- Toteutetaan matkakeskus ja integroidaan paikallis- ja kaukoliikenne niin, että syntyy nykyistä selkeämpiä matkaketjuja.
- Laajennetaan Fölin vesiliikennettä ja tehdään Turun saarista saavutettavampia. Varmistetaan Hirvensalon kävelysillan toteutus viivästymisistä huolimatta.

Rakennetaan pyöräily- ja kävelykaupunkia

- Lisätään kävelyn houkuttelevuutta erottelemalla eri liikkumismuotoja omille väylilleen.
- Rakennetaan kattava ja monipuolinen pyöräväylästäö. Yksisuuntaiset pyöräkaistat, pyöräbaanat, ja turvalliset pyöräparkit kuuluvat moderniin kaupunkiin.
- Laajennetaan talvipyöräilyn tehostetun kunnossapidon aluetta.
- Pidennetään föllärikausi ympärivuotiseksi ja laajennetaan föllärialue pääteiden varrella kehätielle asti matkaketjujen parantamiseksi.
- Pyöräteiden ja jalkakäytävien talvikunnossapito tulee nostaa ja pitää vähintään tasa-arvoisena autoteiden kanssa.
- Toteutetaan koulujen lähellä pihakaturatkaisuja ja lasketaan nopeusrajoituksia niin, että lapsia voidaan kieltämisen sijaan kannustaa pyöräilemään kouluun jo alaluokilla.
- Rajoitetaan sähköpotkulautojen liikenteen turvallisuudelle ja esteettömyydelle aiheuttamaa haittaa suitsimalla niiden huolimatonta pysäköintiä ja ohjaamalla käyttö oikeille väylille. Peritään potkulautafirmoilta korvaus katutilan käytöstä.
- Siirrytään rakentamisen parkkipaikkavaatimuksissa kohti markkinaehtoisuutta, jotta pysäköinnin rakentaminen ei nostaisi asuntojen hintaa. Lisätään parkkipaikkavaatimuksia muille kulkuvälineille kuin yksityisautoille. Mahdollistetaan kaikkialla asukaspysäköintinormin toteuttaminen myös siten, että hyödynnetään tontin ulkopuolella olevia yksityisiä parkkitiloja

Rakennetaan ja vaalitaan kestävä, vihreä ja viihtyisää kaupunkia

Viihtyisät kaupunginosat, saavutettavat lähipalvelut ja vireä keskusta tekevät Turusta ihmisten kaupungin. Vihreät edistävät kestävä, tiivistyvää kaupunkirakennetta hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, historian kunnioittamista ja mielenkiintoista arkkitehtuuria.

Kaikilla alueilla tulee panostaa viihtyvyyteen. Korjaus- ja uudisrakentamisessa tulee panostaa arkkitehtuurin laatuun ja säilyviin viherympäristöihin. Parkkipaikkojen sijaan kaupunkitilaa tulee varata oleskelualueiksi.

Toimenpiteet

Parannetaan asuinalueiden viihtyisyyttä

- Parannetaan keskustan viihtyisyyttä lisäämällä kävely-, kesä- ja pihakatuja, oleskelupaikkoja, viheralueita ja leikkipaikkoja. Mahdollistetaan pop up -tilojen käyttö yrityksille.

- Otetaan kävelijän näkökulma ja viihtyisyys huomioon rakentamisessa ja liikennesuunnittelussa. Estetään tuulitunneleiden syntyminen ja säilytetään luonnonvaloa sekä asukkaille että kadulla kulkeville.
- Rauhoitetaan ydinkeskusta läpiajolta ja lisätään liityntäpysäköintiä keskustan ulkopuolelta tuleville varmistuen pääsy keskustan pysäköintilaitoksiin.
- Vapautetaan katutilaa parkkipaikoilta muuhun käyttöön, kuten terasseille ja katupuille. Varataan jäljelle jäävät katupaikat ensisijaisesti liikuntaesteisille, lyhytaikaiseen pysäköintiin sekä asukaspysäköintiin.
- Vähennetään valosaastetta mm. käyttämällä automaattivalaistusta ja kieltämällä häiritsevät (mm. kirkkaat ja vilkkuvat) mainosvalot. Varmistetaan riittävä katuvalaistus myös pyöräily- ja kävelyteille turvallisuuden takaamiseksi. Tunnistetaan valosaasteen haitallisuus luonnolle ja ihmisten luontosuhteelle.
- Vähennetään melusaastetta mm. laskemalla nopeusrajoituksia tiheästi asutuilla alueilla.

Panostetaan rakentamisen laatuun ja ympäristöystävällisyyteen

- Säilytetään kaupunkirakenne tiiviinä ja suojellaan kaupungin reuna-alueiden rakentamatonta ympäristöä kohdistamalla uudisrakentaminen ensisijaisesti jo käyttöön otetuille alueille. Keskustan rakentamattomat alueet, kuten joutomaa-alueet otetaan joko rakennuskäyttöön tai parannetaan niitä viihtyisyyden ja kaupunkiluonnon suojelemiseksi.
- Säilytetään olemassa olevia puita ja muuta vehreyttä. Vaaditaan rakentamisessa määrätyn viherpinta-alan täyttyminen ja hiilijalanjäljen minimointi. Otetaan käyttöön ekologinen kompensatio rakentamisessa.
- Kannustetaan monipuoliseen rakentamiseen, joka sopii olemassa olevaan rakennuskantaan. Rakennetaan kaupunkia myös ylöspäin siellä, missä se sopii kaupunkikuvaan.
- Korjataan mieluummin kuin puretaan. Edellytetään käyttökelpoisten rakennusosien uusiokäyttöä tai kierrätystä silloin, kun päädytään purkamaan.
- Säilytetään, suojellaan ja kunnostetaan arvokkaat rakennukset kuten keskustan vanhat puutalot. Käytetään tarvittaessa uhkasakkoja ja teettämisuuhkaa suojelevarvojen turvaamiseksi.
- Varmistetaan rakentamisen kestävyys, pitkä elinkaari ja turvallisuus esimerkiksi sisäilman kannalta ottamalla käyttöön rakentamisen elinkaarilaskenta.
- Arkkitehtikilpailujen rinnalle otetaan maisema-arkkitehtikilpailut. Huolehditaan, että uudisrakentaminen sopii ympäristöönsä. Otetaan mallia vanhoista eurooppalaisista kaupungeista, joissa puistot nähdään osana arvokkaita kulttuuriympäristöjä

Alue- ja asuntopolitiikan tulee torjua kaupunginosien eriytymistä ja osallistaa kaupunkilaisia

Segregaatio eli kaupunginosien eriytyminen on riski yhteiskuntarauhalle. Sitä torjutaan tehokkaimmin eri asumismuotoja yhdistävällä asuntopolitiikalla, joka mahdollistaa eritaustaisten ja tuloisten ihmisten asumisen samoilla alueilla. Alueiden kehittämisessä tulee ottaa asukkaat vahvasti mukaan suunnitteluun, sillä he tuntevat usein parhaiten omien alueidensa vahvuudet ja tärkeimmät kehityskohteet.

Toimenpiteet

- Rakennetaan riittävästi asuntoja sekä eri hintatasojen asuntoja niin, että eri alueilla voi asua ihmisiä kaikista yhteiskuntaluokista.
- Asuntopolitiikassa kiinnitetään huomiota Turun säilymiseen houkuttelevana asuinpaikkana myös lapsiperheille. Kaavoituksessa ja rakennusluvissa tulee huomioida perheasunnot, ja kerrostalorakentamisen rinnalle tarvitaan pientaloja ja muutenkin monimuotoista asuntotuotantoa.
- Avataan alueen asukkaille enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa elinpiiriinsä. Kehitetään esimerkiksi asukasbudjettia niin, että se tavoittaa aiempaa suuremman määrän turkulaisia.
- Korostetaan alueiden omaleimaisia piirteitä ja kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa lähiöihin kaupunkikulttuurin keskuksia avaamalla julkisia tiloja asukkaille.
- Selvitetään kaavoituksen tueksi turkulaisten rakennusten kauneuteen ja miellyttävyyteen liittyviä näkemyksiä. Millaisia piirteitä esimerkiksi uusien asuinalueiden arkkitehtuurissa tulisi edistää? Entä minkä näköistä täydennysrakentamista keskustaan, lähiöihin tai vanhoille pientaloalueille toivotaan?
- Kehitetään ja avataan kaavoitukselle asetettujen strategisten tavoitteiden toteutumisen seurantaa, jotta tiedetään miten esimerkiksi ylätason tavoite turvallisuuden lisäämisestä vaikuttaa kaavojen sisältöön.

Turun elinvoima syntyy työpaikoista ja maahanmuutosta

Kunnan elinvoima koostuu monesta tekijästä. Turun avaintekijöitä ovat muun muassa maahanmuutto, työttömyyden ja syrjäytymisen vähentäminen, työpaikkojen luominen, kunnan tarjoamat turvaverkot, rakentaminen, yritysten määrä sekä kunnan hyvä hallinto.

Jos nämä asiat ovat kunnossa, Turulla on erinomaiset mahdollisuudet pärjätä tulevaisuudessakin.

Turku hyödyntää rohkeasti TE-uudistuksen tarjoamat uudet mahdollisuudet

Työllisyyspalvelut siirtyivät 1.1.2025 kuntien vastuulle (Turun tapauksessa työllisyysalueelle). Sillä toivotaan olevan nykyistä paremmat edellytykset luoda suhteet alueen työnantajiin. Jos yhteydet saadaan toimimaan, siitä on hyötyä molempiin suuntiin: työllisyyspalvelut saavat paremman kuvan työnantajien todellisista tarpeista, ja toisaalta ne pystyvät myös vaikuttamaan työnantajiin.

Toimenpiteet

- Taataan riittävä opinto- ja koulutusohjaus kaikille aikuisille, joita työttömyys uhkaa
- Panostetaan erityisesti juuri valmistuneiden nuorten työllistämiseen
- Panostetaan myös yli viisikymppisten työllisyyspalveluihin.. Ikäsyrijntä työelämässä on todellinen ilmiö, ja sitä vastaan tulee tehdä aktiivisesti työtä, esimerkiksi anonyymejä rekrytointiprosesseja lisäämällä.
- Varmistetaan, että työllisyyspalvelut ovat yhdenvertaisia myös niille, joilla on vielä puutteellinen suomen tai ruotsin kielen taito. Panostetaan monikieliseen viestintään.
- Luodaan työnantajille kannusteita palkata maahanmuuttajia, joiden kielitaito on vielä puutteellinen.
- Kannustetaan työnantajia ottamaan paremmin huomioon myös ulkomailla suoritettut tutkinnot.
- Edistetään osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien palkkaamista. Kaupunki toimii itse edelläkävijänä heikommin kieltä osaavien ja työkokeilijoiden palkkaamisessa.

Hyvät työpaikat synnyttävät parasta elinvoimaa

Kaupungin tulee tukea erityisesti sellaista yrittäjyyttä, joka synnyttää uutta kestävän kehityksen mukaista elinkeinotoimintaa. Työllisyyspolitiikassa onkin kaksi yhtä tärkeää kärkeä. Nykyisten työllistävien yrityssektoreiden toimintamahdollisuuksista tulee pitää huolta. Samalla on kuitenkin varauduttava siihen, että teknologian ja yhteiskunnan muuttuminen tarkoittaa, että työnteko tulee saamaan aivan uudenlaisia muotoja. Kaupungin onkin varauduttava työnteon murrokseen.

Toimenpiteet

- Meriteollisuus on yksi Turun tukijaloista. Luodaan edellytyksiä erityisesti kestäväälle meriteollisuudelle. Kehitetään Turun satamasta maailman ekologisesti kestävin, elinvoimainen satamakokonaisuus.
- Pidetään huoli siitä, että lääketeollisuuden vaatimaa osaamista syntyy alueen koulutuslaitoksissa. Vahvistetaan Turun yliopiston DI-koulutuksen aikaansaamaa nousua teknisillä aloilla.
- Varmistetaan, että kaupunki itse on vastuullinen ja houkutteleva työnantaja.
- Asetetaan kilpailutuksiin kriteereitä, jotka kannustavat kestävään ja energiatehokkaaseen tuotantoon. Tällaiset kriteerit voivat tarjota kilpailuetua paikallisille yrityksille, jotka panostavat vihreään siirtymään.
- Mahdollistetaan pienten ja paikallisten toimijoiden osallistuminen kaupungin ja kaupungin yhtiöiden kilpailutuksiin riittävän pienillä osakokonaisuuksilla ja hankintajärjestelmää selkeyttämällä.
- Laajennetaan järjestöille käyttöön otettua väliaikaistilojen mallia myös yritystoimintojen kokeiluihin.
- Parannetaan valmistuvien opiskelijoiden mahdollisuuksia jäädä Turkuun töihin tai yrittäjäksi. Tehdään yhteistyötä korkeakoulujen kanssa ja lisätään yrittäjyyden tukea ja kannustimia.
- Tuetaan uusien yritysten ja yrittäjien verkostointi- ja mentorointitoimintaa yhdessä Business Turun kanssa. Laajennetaan Boost ry:n kaltaista hautomotoimintaa myös kulttuuripuolelle.

Maahanmuutto luo elinvoimaa ja työtä

Uudet asukkaat Suomesta ja sen ulkopuolelta lisäävät kaupunkimme elinvoimaa. Kotoutumisen, kielen opetuksen ja työllistymisen tukeminen ehkäisee syrjäytymistä ja vahvistaa kuuluvuutta suomalaiseen yhteiskuntaan sekä turkulaiseen yhteisöön. Oman äidinkielen oppimista tulee kuitenkin tukea, koska aito monikielisyys on merkittävä voimavara niin yksilölle itselleen kuin yhteiskunnalle.

Toimenpiteet

- Otetaan aiempi osaaminen nykyistä paremmin huomioon Suomeen muuttaneiden kotoutumiskoulutuksessa.
- Varnistetaan, että kotoutusvaiheen kielikoulutus on laadukasta ja tukee alusta alkaen oppijan työelämävalmiuksia.
- Hyödynnetään Ruotsin esimerkkiä siitä, että maahanmuuttajille tuotetaan työllistymistä tukevia alakohtaisia sanakirjoja.

- Panostetaan erityisesti naisten kotoutumiseen purkamalla kieliopetukseen ja työllisyyspalveluihin osallistumisen esteitä esimerkiksi tarjoamalla lastenhoitoa tai mahdollistamalla tilaisuuksiin osallistuminen lasten kanssa.
- Käytetään maahanmuuttajien omien yhteisöjen kokemusasiantuntemusta kotoutumisen tukena.
- Tuetaan käytännön kielitaidon oppimista. Kielen oppiminen vaatii koulutuksen lisäksi tilaisuuksia oppia suomea tavallisten suomalaisten kanssa. Tuetaan toimintaa ja järjestöjä, jotka tuovat maahanmuuttajia ja kantasuomalaisia yhteen.
- Tuetaan sotaa Turkuun paenneita. Mahdollistetaan turkulaisten osallistuminen ukrainalaisten auttamiseen toimimalla ukrainalaisten yhdistysten sekä ystävyyskaupunkimme Harkovan liittolaisena.

Inhimillinen kaupunki tukee asukkaitaan haastavissakin elämäntilanteissa

Vihreä Turku kantaa vastuun kuntalaisten hyvinvoinnista yhdessä Varhan kanssa. Pahoinvoinnin ja syrjäytymisen ehkäisyyn tulee olla läpileikkaava tavoite kaupungin toiminnassa. Vähäosaisuuden periytymistä ehkäistään erityisesti kasvatus- ja opetuspalveluiden sekä nuorisopalveluiden resursoinnista huolehtimalla. Asunnottomuus on poistettava.

Toimenpiteet

- Toteutetaan kaupungin keskeinen tavoite torjua yksinäisyyttä koko elämänkaaren ajan.
- Parannetaan yksinyrittäjien asemaa, ja kiinnitetään erityistä huomiota epätyypillisen yrittäjyyden ja alustatalouden luomiin epäkohtiin.
- Etsitään yhteistyössä Varhan kanssa asumisvaihtoehtoja, joissa on tarjolla yhteisöllisyyttä ja hoivapalveluja ikäihmisille ja eri tarpeisiin. Parannetaan mahdollisuuksia omatoimiseen asumiseen esimerkiksi esteettömällä rakentamisella.
- Poistetaan asunnottomuus yhteistyössä Varhan kanssa rakentamalla erilaisiin tarpeisiin vastaavia tukiasuntoja sekä tarjoamalla neuvontaa ja palveluja. Asetetaan kodin saamiseen takuu-aika alle 29-vuotiaille asunnottomille.
- Turvataan ruoanjakelua harjoittavien yhteisöjen toiminta ja jatketaan entistä vahvemmin niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.
- Parannetaan vammaisten osallisuutta esimerkiksi järjestämällä vammaispaneelija ja ottamalla vammaisia ihmisiä mukaan palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen
- Tuetaan ikääntyneiden turkulaisten mahdollisuuksia toimia aktiivisesti kaupunkilaisina esimerkiksi parantamalla esteettömyyttä ja tukemalla järjestöjä.

Hyvässä kaupungissa on hyvä hallinto ja kestävä talous

Hallinnon tehtävä ei ole vain kestävä talous, vaan ylipäänsä kaupungin avoin ja kestävä kehittäminen. Julkinen talous on vihreille keino edistää ihmisten ja ympäristön hyvinvointia demokraattisen valvonnan alla. Pitkällä aikavälillä kaupungin talouden on oltava tasapainossa, mutta ei hyvinvoinnin kustannuksella. Kaupungin taloudenpito tulee tehdä vastuullisesti ja avoimesti.

Toimenpiteet

- Kestävän talouden perustana on kaupungin kestävyttä ja elinvoimaa lisäävän elvytyksen tekeminen. Tiukassa taloustilanteessa talouden sopeuttamista toteutetaan maltillisesti niin, että kaikkein tärkeimmistä palveluista ei leikata.
- Harkitaan myös maltillista kunnallisveron nostoa, jos muutoin ei ole edellytyksiä turvata jokaisen oikeutta hyvään elämään.
- Tuotetaan palveluita monipuolisesti. Keskeisimmät palvelut tuotetaan lähtökohtaisesti kaupungin omana toimintana. Panostetaan kattaviin julkisesti tuettuihin vapaa-ajan palveluihin, jotta kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelut ovat kattavasti saatavilla. Tehdään yhteistyösopimuksia ja kilpailutuksia yksityisen sektorin kanssa, jotta palvelutarjontaa voidaan entisestään täydentää kaupunkilaisten hyödynnettäväksi ja yritystoiminnan lisäämiseksi.
- Valvotaan toimintaa sekä omissa että ostetuissa palveluissa läpinäkyvästi.
- Määritellään sopimusten budjettikehys tarkkaan, jotta ei makseta turhasta. Estetään investointien paisuminen tarkalla suunnittelulla ja yhteisvastuunmalleilla.
- Varmistetaan palvelujen saatavuus yhden luukun periaatteen mukaisesti.
- Uudistetaan kaupungin johtamisjärjestelmää asukaslähtöisesti.
- Kehitetään kaupungin viestinnän kielellistä saavutettavuutta selkosuomella ja tarjotaan omakielistä neuvontaa arjen asioissa.
- Hyödynnetään keskustelevaa demokratiaa monipuolisesti: kansalaispaneelilla, neuvoo-antavilla kansanäänestyksillä, osallistuvalla budjetoinnilla ja asukasbudjetoinnilla. Pidetään esimerkiksi vuosittainen avoin ilmastokokous sekä kuulemistilaisuus kaupunkilaisille siitä, mihin asioihin Turun tulisi EU:ssa vaikuttaa.
- Myönnetään nuorisovaltuuston edustajalle kaupunginvaltuuston ja lautakuntien puheoikeuden lisäksi läsnäolo-oikeus kaupunginhallitukseen.
- Arvioidaan päätösten vähemmistö-, sukupuoli- ja lapsivaikutukset.
- Varmistetaan kaupungin omistamien yhtiöiden päätöksenteon avoimuus.

Oppiminen on ihmisoikeus

Ihminen on luonnostaan utelias, ja mahdollisuus oppia uutta on tärkeää henkiselle hyvinvoinnille. Koulutettu ihminen pärjää työelämän nopeissa muutoksissa, ja kykenee olemaan riittävän skeptinen haitallista informaatiovaikuttamista vastaan. Modernissa maailmassa koulutusta ei voi ajatella asiana joka hankitaan yhden kerran nuorena, vaan on normaalia, että ihminen joutuu kouluttautumaan useaan kertaan elämänsä aikana. Koulutus on investointi joka tuottaa osaamista ja yhteiskuntarauhaa. Siksi sille on turvattava riittävät resurssit. Kaikilla tasoilla tulee myös huolehtia siitä, että koulutus on yhdenvertaista myös vammaisille ja erityistä tukea tarvitseville, ja riittävää tukea on saatavilla kun sitä tarvitaan.

Varhaiskasvatus luo pohjan oppimiselle

Laadukas ja saavutettava varhaiskasvatus opettaa lapsille tärkeitä taitoja, antaa uusia ystäviä ja ehkäisee eriarvoistumista. Varhaiskasvatuksessa opitaan oppimisen ja ihmisten kanssa toimimisen taitoja ammattilaisten johdolla, ja voidaan huomioida esimerkiksi erityisen tuen tarve jo ennen kouluikää. Varhaiskasvatuksen saatavuus parantaa myös vanhempien mahdollisuuksia ottaa töitä vastaan; se tuleeikin nähdä yhtenä osana kaupungin työllisyyden ja elinvoiman ylläpitoa.

Toimenpiteet

- Huolehditaan, että päivähoitomahdollisuudet ovat helposti saavutettavissa jokaiselle perheelle ja turvataan palvelujen monimuotoisuus.
- Varmistetaan riittävät resurssit erityisen tuen tarpeessa oleville lapsille.
- Edistetään neljän tunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen vakinaistamista kaikille perheille ja subjektiivisen päivähoito-oikeuden säilyttämistä.
- Varmistetaan varhaiskasvatuksen henkilökunnan osaaminen kiusaamisen ehkäisyssä ja siihen puuttumisessa sekä lasten haasteiden varhaisessa tunnistamisessa.
- Poistetaan varhaiskasvatuksen henkilökunnalta tarpeeton hallinnollinen työ
- Kannustetaan päiväkoteja ja kouluja lisäämään ulkoilua ja luonnossa vietettyä aikaa. Lisätään päiväkotien ja koulujen pihuille luontoa.

Sivistävä peruskoulu on sivistyneen yhteiskunnan pohja

Kaikille yhteinen peruskoulu synnyttää kaikille yhteisen osaamispohjan. Tämä osaamisen tasa-arvo on suomalaisen menestystarinan kulmakivi. Siihen kohdistuu kuitenkin monenlaisia haasteita, eikä nykyinen hyvä tilanne jatku ilman panostuksia ongelma-kohtiin.

Toimenpiteet

- Varmistetaan yhdessä Varhan kanssa, että kouluissa on tavoitettavissa riittävä määrä oppilashuollon henkilökuntaa, jotta oppilaiden tuen tarpeisiin voidaan vastata heti tuen tarpeen ilmetessä.
- Pidetään huoli opetus- ja kasvatustalouden työntekijöiden työssä jaksamisesta ja työhyvinvoinnista. Mahdollistetaan täydennyskouluttautuminen.
- Ennakoidaan koulujen ja päiväkotien tilatarpeet ja ehkäistään ennalta sisäilmaongelmat tarkistamalla ilman laatu ja rakennusten kunto säännöllisesti sekä käyttämällä tiloja suunnitellusti. Varmistetaan myös väistötilojen hyvä laatu.
- Suunnataan lisätukea kouluihin niillä alueilla, joilla perheiden vähävaraisuus tai äidinkieli vaikuttaa koulunkäyntiin.
- Parannetaan oppilaiden tasa-arvoisia opiskelumahdollisuuksia lisäämällä valinnaisainetarjontaa kaikissa kouluissa. Tehdään esimerkiksi paremmalla tiedotuksella erikoisluokista saavutettavampia eri taustoista tuleville lapsille. Tuetaan edullista harrastamista koulupäivien yhteydessä.
- Panostetaan lukutaitoon ja kulttuurikasvatukseen esimerkiksi lisäämällä kirjastoyhteistyötä ja kirjastoautoja.

Opiskelijat uudistavat Turkuja ja koko Suomea

Turku pystyy tarjoamaan erittäin kattavan mahdollisuuden opintoihin peruskoulun jälkeen. Lukiot, ammatti-instituutti, opistot, ammattikorkeakoulut ja yliopistot muodostavat kokonaisen mahdollisuuksien verkoston. Opiskelu-aika on kuitenkin monella tavalla haastava elämänvaihe. Opiskelijoiden pahoinvointiin on puututtava yhdessä Varhan ja YTHS:n kanssa, ja opiskelijoiden ja valmistuvien mahdollisuuksia työllistyä Turkuun on parannettava.

Toimenpiteet

- Lisätään mahdollisuutta opiskella ammatillisen koulutuksen ja lukion kursseja ristiin. Tehdään korkeakoulu-yhteistyötä kaikissa Turun toisen asteen oppilaitoksissa.

- Varmistetaan, että kouluissa on riittävästi lähiopetusta sekä opinto-ohjaajien, nuoriso-ohjaajien, kuraattoreiden ja psykologien tukea. Panostetaan erityisesti vähemmistötaustaisten nuorten ohjaamiseen jatkokoulutukseen.
- Tarjotaan nuorille ja opiskelijoille kaupungin kaikilla toimialoilla harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja ja vakiinnutetaan kesäyrittäjyyssetelit kesä- ja kausityöseteleiden rinnalle.
- Tarjotaan opiskelija-alennusta kaupungin palveluista ja tehdään alennuksen hakeminen helpoksi.
- Tarjotaan edullisia ja hyväkuntoisia asuntoja ja tuettuja asuntoja kotimaisille ja kansainvälisille opiskelijoille. Varmistetaan riittävä asuntotarjonta kaupungin ja Ylioppilaskyläsäätiön yhteistyöllä.
- Varmistetaan, että Turkuun on houkuttelevaa jäädä asumaan opintojen jälkeen.

Moderni yhteiskunta edellyttää jatkuvaa oppimista

Oppiminen ei lopu ensimmäisen tutkinnon saamiseen, vaan on elinikäinen prosessi. Itsensä sivistäminen parantaa jo itsessään elämänlaatua. Työelämän jatkuvasti muuttuessa on enemmän sääntö kuin poikkeus, että ihmiset työskentelevät elämänsä aikana monella alalla. Jatko-, uudelleen-, ja täydennyskoulutus ovatkin edellytyksiä hyvinvoivalle yhteiskunnalle. Kokonaiset alat saattavat muuttua nopeastikin vanhentuneiksi, ja siksi on elintärkeää tarjota jokaiselle joustavia mahdollisuuksia kouluttautua uudelleen aloille, joilla on enemmän kysyntää. Uudelleenkoulutuksen tulee olla taloudellisesti mahdollista jokaiselle, joka sitä tarvitsee.

Toimenpiteet

- Mahdollistetaan monimuotoinen koulutus tukemalla aikuisoppilaitoksia niiden tarvitsemalla tavalla. Etsitään tapoja tehdä turkulaisesta aikuiskoulutuksesta houkuttelevaa koko Suomen laajuisesti.
- Tehdään ja luodaan koulutus- ja markkinointiyhteistyötä kaupungissa toimivien avoimien korkeakoulujen välillä.
- Varmistetaan riittävä ruotsinkielinen aikuisopiskelutarjonta yli oppilaitosrajojen.
- Järjestetään tarvittaessa yhteisopetusta esimerkiksi lukioiden ja ammatti-instituutin kanssa esimerkiksi kielikurssien ja hygieniapassikoulutuksen muodossa.
- Puolustetaan vapaan sivistystyön oppilaitosten mahdollisuuksia toimia sekä aikuisten täydennys- ja jatkokouluttajina että yhteistyöorganisaatioina lukio- ja ammattiopetuksen kanssa.

Kaupunkilaiset tekevät Turun

Ihmisen elämä ei ole pelkästään työtä ja nukkumista, vaan laadukas vapaa-aika on tärkeä osa tervettä elämää. Kaupunki pystyy suhteellisen pienellä panostuksella tuottamaan valtavan määrän hyvinvointia tukemalla kulttuuria, liikuntaa, ja järjestötyötä. Lasten ja nuorten vapaa-ajan palveluihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta vähennetään elinikäisen syrjäytymisen riskiä.

Kulttuuri on välttämätöntä hyvälle elämälle

Kulttuuri ei ole luksusta, vaan se on olennainen osa täysipainoista ja sivistynyttä elämää. Sen positiiviset vaikutukset näkyvät niin yksilöiden mielenterveydessä, yhteisöllisyydessä kuin elinkeinoelämässäkkin. Vireä kulttuuriympäristö on olennainen tekijä kun ihmiset päättävät haluavatko asua kaupungissa. Kulttuuri on myös ekologista ja paikallista, ja kulttuurin kuluttaminen on yksi harvoista täysin kestävästä kulutuksen muodoista.

Toimenpiteet

- Kehitetään kirjastojen tavoitavuutta, jotta kaikki ihmisryhmät löytävät ne omakseen. Lisätään kirjastojen luku- ja kirjoittajapiirejä vauvoista vanhuksiin. Parannetaan sivukirjastojen aukioloaikoja lisäämällä itsepalvelua.
- Varmistetaan, että konsertteihin ja teatteriesityksiin on saatavilla kohtuuhintaisia lippuja. Tarjotaan museoissa ja muissa kulttuurilaitoksissa maksuttomia sisäänpääsyjä ja opastuksia.
- Varmistetaan kuvataiteilijoiden työskentelymahdollisuudet huolehtimalla kohtuuhintaisista työtiloista ja tuetaan myös galleriatoimintaa.
- Varataan uusissa rakennusprojekteissa prosentti taideteosten tekemiseen.
- Huolehditaan filharmonisen orkesterin sujuvasta muutosta Fuugaan ja toimintaedellytysten vahvistumisesta.
- Varmistetaan Turun ammatti- ja harrastajateattereiden hyvät toimintaedellytykset.
- Huolehditaan siitä, että eri puolilla kaupunkia on kohtuuhintaisia tiloja kulttuuritoiminnan järjestämiseen ja työtiloiksi.
- Kannustetaan kulttuurialan koulutusta antavia oppilaitoksia yhteistyöhön ja pyritään laajentamaan maasteritasoista koulutusta.
- Vahvistetaan kulttuurialan ja koulujen yhteistyötä hyödyntämällä taiteen tekijöiden, muusikoiden, kirjailijoiden ja teatterin tekijöiden kokemuksia koulujen taidetunneilla.

Vihreät on järjestöjen, kansalaistoiminnan ja kaupunkilaisten liikkeiden paras liittolainen

Järjestöt ovat aktiivisen kaupunkilaisuuden kivijalkoja. Yhdistysten ja vapaaehtoisten tekemä työ mahdollistaa lukemattomat erilaiset toiminnot aina lasten urheiluharrastuksista työikäisten ammatillisiin verkoistoihin ja vanhusten tukipalveluihin. Varsinais-Suomessa toimii yli 9000 eri yhdistystä, joiden parissa vietetty aika ja tehty vapaaehtoistoiminta lisää tekijöidensä hyvinvointia. Ne pitävät syrjäytymisvaarassa olevat mukana yhteisössä ja esimerkiksi eläkeläiset virkeinä ja liikkeellä. Järjestöt luovat ja ylläpitävät sosiaalisia suhteita niin paljasjalkaisten kuin uusturkulaistenkin keskuudessa.

Vihreät näkevät järjestötoiminnan investointina paikalliseen hyvinvointiin, sillä sijoitetut eurot maksavat itsensä moninkertaisena takaisin. Tukemalla eri toimijoita viestinnällä, tiloilla ja avustuksilla voi kaupunki luoda järjestöille mahdollisuuksia tarjota kaupunkilaisille alustan vapaaehtoistyölle, aktiiviselle kaupunkilaisuudelle ja hyvinvoinnille.

Toimenpiteet

- Varmistetaan, että turkulaiset pääsevät osallistumaan ilmastonmuutoksen torjuntaan, eriarvoisuuden vähentämiseen, sotien ja konfliktien uhrien auttamiseen ja muihin itselleen tärkeisiin asioihin. Tuetaan ja kuunnellaan kansalaisaktiivisuutta sen eri muodoissa.
- Tuetaan järjestöjen toimintaedellytyksiä toimintaa toiminta-avustuksilla, alennetuilla vuokraushinnoilla kaupungin tiloissa sekä monipuolisella yhteistyöllä. Kuunnellaan herkällä korvalla järjestöjen tarpeita ja varmistetaan järjestöjen toimintaedellytykset.
- Tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen toimintaa tarjoamalla maksuttomia tiloja tapahtumille ja kokoontumisille niin keskustasta kuin eri kaupunginosista.
- Tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen tunnettuutta sekä löydettävyyttä tarjoamalla tukea ja kanavia viestintään ja esimerkiksi liittymällä lähellä.fi -verkostoon. Kehitetään kaupungin viestintärakenteita tukemaan kolmannen osapuolen toiminnasta viestimistä.
- Tuetaan ja vakautetaan järjestöjen rahoitusta laajentamalla avustustoimintaa ja mahdollistamalla avustuksen myöntämisen useaksi vuodeksi kerrallaan.
- Kehitetään yhteistyötä seurakuntien ja diakoniatyön kanssa.
- Luodaan Turulle järjestötoiminnan ja aktivismin polku, jonka kautta kaupunkilaiset voivat testata ja löytää erilaisia järjestöjä ja liikkeitä, joiden parissa toimia ja tehdä hyvää.

Toimiva kaupunki kannustaa liikkumaan

Arkiliikkujalle tai lenkkeilijälle koko kaupunki on liikuntapaikka, mutta erillisiä liikuntaolosuhteita tarvitaan niin huippu-urheilun kuin matalan kynnyksen liikunnan tarpeisiin. Liikkumattomuus on yhtä lailla uhkana ruutu-aikaan keskittyvän lapsen, etätyötä tekevän aikuisen ja yksinäisen seniorin terveydelle. Liikunta tuottaa hyvinvointia, iloa ja elämyksiä ja siihen laitettu euro maksaa itsensä takaisin.

Toimenpiteet

- Turku ansaitsee asianmukaiset kohteet niin huippu-urheiluun kuin matalan kynnyksen liikuntaan. Kasvavassa kaupungissa ei voi tyytyä pelkästään korvaamaan käytöstä poistuvia tiloja samanlaisilla, vaan mahdollisuuksia pitää lisätä.
- Uusiin liikuntapaikkoihin pitää suunnitella sujuvat yhteydet joukkoliikenteellä, kävellen ja pyörällä. Tämä on huomioitava erityisesti keskitettäessä liikuntapaikkoja Artukaisiin. Autokyyti ei saa olla edellytys liikuntaharrastukselle.
- Huolehditaan uimamahdollisuuksista myös kaupungin itäisellä puolella, kun Petreliuksen uimahalli ei ole enää käytössä. Remontoidaan Kupittaaan maauimala ja selvitetään mahdollisuus talviuintiin.
- Kehitetään Aurajoen molempien rantojen liikuntamahdollisuuksia Kuralan Kylämäeltä Turun linnaan..
- Osoitetaan arvostusta myös uusille ja pienille lajeille.
- Kannustetaan hyötyliikuntaan kattavalla pyöräily- ja ulkoilureittiverkostolla sekä katujen ja koulujen välitunti- ja välituntipaikkojen hyvällä talvikunnossapidolla ja valaistuksella.
- Huolehditaan maksuttomista liikuntamahdollisuuksista kuten lenkkipoluista, uimarannoista, jääkentistä, skeittiparkeista, ulkokuntosaleista, kuntoportaista, pelikentistä ja lähiluontokohteista.
- Keskitytään koululiikunnassa kannustamiseen ja erilaisten lajien esittelyyn. Hyödynnetään seuroja monipuolisen koululiikunnan mahdollistajana.
- Kehitetään liikuntamahdollisuuksia yhdessä seurojen ja yritysten kanssa ja jatketaan uusien yhteisten toimintamallien kokeiluja rohkeasti.
- Madalletaan liikunnan aloittamisen kynnyksestä tarjoamalla mm. työttömille ja kuntoutuksessa oleville suunnatun Kimmoke-rannekkeen ensimmäinen lataus ilmaiseksi.
- Pidetään seniorirannekkeen hinta kohtuullisena ja laajennetaan sen käyttömahdollisuutta yhdessä seurojen kanssa niiden tuottamiin liikuntapalveluihin sekä yksityisille kuntosalille.

Aktiivinen nuori on tulevaisuuden aktiivinen työikäinen

Lasten ja nuorten tukeminen on investointi tulevaisuuteen. Kun lasten ja nuorten palvelut ovat kunnossa, perheiden on luontevaa asettua asumaan Turkuun. Nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisy on erityisen tärkeä investointi, joka hyvinvointialueuudistuksesta huolimatta on ensisijaisesti kunnan vastuulla. Nuorisotyössä merkittävän osan työstä tekevät erilaiset järjestöt, ja kunnan rooli on koordinoita niiden toimintaa.

Toimenpiteet

Pidetään perheet Turussa parantamalla lasten ja lapsiperheiden palveluja

- Rakennetaan keskustaan leikkipuisto, sillä pikkulapset ovat tervetulleita leikkimään myös keskustaan. Rakennetaan lisää avoimia leikkipaikkoja muuallekin Turkuun. Pidetään huolta leikkipaikkojen siisteydestä ja turvallisuudesta.
- Otetaan käyttöön harrastustakuumalli, jossa jokaiselle nuorelle taataan ainakin yksi mielekäs harrastus (joko liikunnallinen tai ei-liikunnallinen). Tuetaan nuoria oman harrastepolkunsa löytämisessä yhteistyössä kolmannen sektorin, koulujen ja perheiden kanssa. Tuetaan vähävaraisia perheitä liikuntaharrastuksen kuluissa ja harrastamisen aloittamisessa.
- Tiivistetään moniammatillista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden, poliisin, järjestöjen, harrastusseurojen, mielenterveysammattilaisten, perheiden ja koulujen välillä. Selkeytetään kaupungin ja hyvinvointialueen rajapintoja ja yhteistyötä kouluissa, varhaiskasvatuksessa, nuorisotyössä ja perheiden palveluissa.
- Vahvistetaan lapsen oikeutta molempiin vanhempiinsa, esimerkiksi mahdollistamalla kaksi osoitetta koulukyydeille. Parannetaan myös yhden vanhemman perheiden pärjäämistä sekä sateenkaariperheiden oikeuksia paikallisesti.
- Mahdollistetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan toimiminen koulujen läheisyydessä sekä taataan toiminnan resurssit kustannusten kasvaessa. Tuetaan harrastustoiminnan tapahtumista koulujen tiloissa ja kartoitetaan koulujen tilojen käyttöä koulupäivien ulkopuoliseen toimintaan. Taataan kolmannen sektorin ja harrasteseurojen edulliset käyttökustannukset koulujen tiloissa myös jatkossa.

Investoidaan tulevaisuuteen nuorten palvelujen kautta

- Taataan nuorisotoiminnan resurssit Turussa. Varmistetaan, että nuorisotyön ennaltaehkäisevä vaikutus tunnetaan päätöksenteossa. Tunnistetaan nuorisoalan ammattilaisten asiantuntevuus nuorten elämästä, tarpeista ja osallisuudesta.

- Panostetaan etsivään nuorisotyöhön ja toteutetaan palvelut saavutettavina. Jatketaan jalkautuvan nuorisotyön kokeiluja. Pidetään huolta kauempana nuorisotiloista asuvista nuorista.
- Tarjotaan vähemmistötaustaisille ja sateenkaareville nuorille turvallisempia tiloja vapaa-ajan viettämiseen. Tehdään yhteistyötä vähemmistöjen parissa työskentelevien yhdistysten ja yhteisöjen kanssa turvallisemman ja vastaanottavamman tilan luomiseksi.
- Puututaan kiusaamiseen ja kouluväkivaltaan luomalla lapsille ja nuorille uusia väyliä kertoa kokemastaan, esimerkiksi kuraattorin tai lastensuojelun somepäivystyksellä. Panostetaan koulunuorisotyön laatuun ja määrään. Taataan jokaiselle turkulaiselle lapselle ja nuorelle turvallinen aikuinen koulun arkeen.
- Kehitetään erityistä tukea tarvitsevien lasten moniammatillista tukea ja pyritään pitämään samat työntekijät samojen perheiden kanssa. Riittävä ja oikea-aikainen tuki ehkäisee vaativamman tuen tarvetta.